UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. XXII. Plura eius ad eandem argumenta

urn:nbn:de:hbz:466:1-42916

Visual Library

ornauit, plurimi tamen fiebat Spiritûs feruor, & cœlestis quædam vis, quibus res huiusmodi docebat, exstimulans nos, ne à tanti Instituti nostri excellentia degeneraremus; & perfectionẽ, quam primi nostri Patres fuerunt secuti, ignauia nostra obfuscaremus.

CAPVT XXII.

PLVRA ALIA ACCIPIEBAT suarum exhortationum argumenta, ad pleniorem, & perfectiorem Tyronum instructionem.

CVM Nouitij sint instar infantium in virtute, opusq; habeant in rebus omnibus instrui, quæ pertinent ad Christianæ, ac Religiosæ vitæ Politiam, & cuiusque integram reformationem internam, quam solus Deus videt; & externam, quam vident etiam homines: hæc omnia Pater Balthassar accipiebat tanquam argumenta suarum exhortationum: vt impleret quod docet Apostolus: a *docentes omnem hominem in omni sapientia, vt exhibeamus omnem hominem perfectum in Christo Iesu.* ita inquam P. Balthassar oés suos Tyrones docebat omnia, quę illos scire oportebat: totam suã sapientiã, doctrinam, & industriã, quã Deus illi cõmunicabat, eò dirigẽs: vt illi pfecti euaderent in interiori & exteriori homine, ad imi-

a *Ad Colos.* 1. 28.

ad imitationem Christi Iesu. de quo cùm duodecim esset annorum (quæ ætas Tyronibus respondet) dicitur: b *quod proficiebat sapientia, & ætate, & gratia apud Deũ & homines*: non quòd ipse in donis internis crescceret; sed in externis eorũ signis, vt exemplo suo Tyrones doceret: vt sicut in ætate, ita etiam crescant in virtute, in cœlesti sapientia, in gratia, eiusq; donis, non solùm occultè, & coram Deo ipso; sed etiam apertè in actionibus externis coram hominibus: ædificantes eos modestia sua & virtutum exemplis.

a Luc. 2. 52.

§. I.

HAEC omnia licebit videre ex Catalogo quodam, quem fecerat rerum, quæ poterant esse aptum exhortationum argumentum: vt modò has, modò illas acciperet ad fastidiũ euitandum; delectandũ verò varietate diuersis temporibus, aut Auditoribus accõmodata. Catalogus hic siue Elenchus quadraginta quatuor capita, eaq; magni momenti cõplectebatur, quæ tamen ad minorem numerum redacta, hic proponere visum est, eò quòd simul sint tanquam puncta, ac documenta rerum, quibus ad integram nostram perfectionem opus habemus.

PRIMVM caput erat de modo vtiliter & fructuosè orandi, & vtendi aliquibus temporis reliquijs, quæ interdum supersunt; & nominatim de præsentia Dei Domini nostri. *Secundum* de modo fructuosè dicendi horas Canonicas, quatuor communes Ecclesiæ Orationes, & alias vocales; & legendi libros spirituales. *Tertium* erat Examinis Conscientiæ, tum Generalis totius diei; tum

parti-

particularis de aliquo defectu aut vitio; & quantifieri debeat non labi etiam in leues defectus; neque animum abijcere propter imbecillitates: quando ad eas euitandas fit quod fieri potest; nec valde anxium esse ob eas, in quas interdum labitur: sed spem ac fiduciam suam in Deum ponere, quod dignabitur eas reparare. *Quartum* de modo vtiliter confitendi, de cordis compunctione, & non negligenda omni pœnitentia, quam facere possit, euitato tamen indiscreto rigore; ac de spiritu, quo externæ pœnitentiæ, ac mortificationes fieri debeant. *Quintum* de bona ad Sacramentalem Communionem præparatione, & de communione spirituali. *Sextum* de propria mortificatione prauarum propensionum motuumque naturæ; ac sensuum custodia. *Septimum* de modo se habēdi in mensa; in recreationibus, & in conuersatione cum sæcularibus, & vniuersim ad moderandum nos ipsos in Colloquijs cum alijs. *Octauum* de humilitate & cognitione sui ipsius. *Nonum* de amore, quem erga Deum habere debemus; de charitate cum omnibus, de mutua tolerantia, de vitandis iudicijs temerarijs, & suspitionibus. *Decimum* de Paupertate, Castitate, & Obedientia; de Obseruantia Regularum, & indifferentia; ac de statione, ex qua Dei seruus expedire se debeat, ad aliquid operandum: hoc est statuere primum, quę sit Dei voluntas. *Vndecimum* de tribus familiaribus Christi Domini nostri comitibus, Paupertate, Dolore, & Contemptu: quod est aptum argumentum à media quadragesima, vsque ad finem. *Duodecimum* de spirituali profectu, in quo non tam nostræ industriæ ac diligentiæ, quàm Dei au-

xilio, & fauori fidamus, quem licebit ab eius benignitate sperare, cum non neglexerimus facere moderatè, quod in nobis erit. *Decimum tertium*, de fauoribus ac tribulationibus Iustorum; de tẽtationibus, & quo modo temporum inclementia, & asperitas sit ferenda; de Prouidentia Dei in his omnibus, & in suis puniendis. *Decimum quartum*, de pace quieteq; animę, ac varijs medijs, quibus illa obtinetur. *Decimum quintum*, de fructu, & vtilitate, quam adfert familiaritas & colloquia cum seruis Dei; & aliquem habere, à quo dirigatur, quem pro regula habeat, cuius vel cogitatio, vel memoria ipsum reformet & contineat: & quantum conferat bonum exemplum, quantamq; vim habeat. *Decimum sextum*, de octo Beatitudinibus, de partibus virtutis, de Prudentia, & scientia Sanctorum. Hęc summa est rerum, ex quibus Sanctus ille vir argumentum sumebat suarum exhortationum. Cùm omnibus illis meritò studere debeant, & conari, vt valde dextri, & excellentes euadant omnes, qui volunt esse perfecti. Sed nominatim magnam vim ponebat in agendo frequenter de omnibus ijs, quæ pertinent ad abnegationem sui ipsius, propriæ voluntatis, ac iudicij: quare summo studio contendebat suis Nouitijs hanc curam & studium persuadere, admirandis hisce rationibus, quas proprijs hic
„ verbis reddemus. Ne confundamus (inquit) fa-
„ cultates: alioquin in nulla solidi & periti eua-
„ demus. Nam nisi quis suum tempus det Gram-
„ maticæ, manebit veteramentarius aliquis; nisi et-
„ iam suum dederit Philosophiæ, & alijs artibus,
„ nunquam eas assequetur: in eundem modum ni-

si in

sin Nouitiatu abnegationi vestri ipsorum; eique, quod vos ad profectum in virtutibus excitare possit, studeatis: eritis huius artis veteramentarij. Si enim cum ipsum cor est ab occasionibus expeditum & cupidum perfectionis, idque longo tempore, & auxilijs exemplisque multis, non comparetis vobis magnas virtutum facultates: quando illud erit alicui rei adstrictum, & in multas partes diuisum, nec tot habebit auxilia, sed plura impedimenta, & impingendi occasiones, quid de illo erit? hoc erit, velle prodigiosam quandam perfectionem sperare. & quemadmodum Eruditionis spiritus, est continuum scientiarum exercitium; ita spiritus Religiosi est ipsa religiosa vita; quæ si desit, mille defectibus abundabitis; & tanquam statuæ, oculos habentes non videbitis. Initium virtutis est abnegatio propria: a *qui vult venire post me* (ait Christus) *abneget semetipsum.* Resoluite vos Fratres aut fateamini, vos nolle incipere viam perfectionis; aut hinc incipite, quemadmodum vitæ Magister vos docet: b *abscondite* nunc (vt ait Dauid) *eloquia eius in cordibus vestris*, *vt* posteà *non peccetis ei.* Prospiciamus hoc tempore abundantiæ, pro annis famis & sterilitatis futuræ. Si Aegyptij oculos suos coniecissent in Iosephum, adeò sapientem, vt nosceret somnia interpretari, quod reliqui sapientes non potuerunt; & si attendissent, quantam ille diligentiam adhiberet in congregandis & recondendis frumentis, cùm ipsi ea proijcerent:

a Matt. 16. 24.

b Psal. 118. 11.

fortè

» fortè & ipsi fuissent imitati virum, spiritum Dei
» habentem. Ita nunc sunt inter vos viri, in quibus
» habitat Spiritus Dei: qui magno studio, & feruore
» colligunt ac recondunt frumenta spiritualia: imi-
» tamini illos: nõ enim vobis tam multa supersunt.
» Et cum illi adeò illustrati à Deo, id faciant: cre-
» dendum est, rectè & prudenter illos facere. Noli-
» te sistere, vbi alios videtis properantes. Ne existi-
» metis, tempus Probationis quasi vobis perite, et-
» iamsi literarum studijs non incumbatis. Non enim
» amittitur tempus, dum aperitur fundamentum ę-
» dificij, valde altè ascensuri; neq; iter faciens, tem-
» pus amittit, eò quòd det equis pabulum; aut scri-
» ba, eò quòd calamum aptet. Studere est intellige-
» re ac penetrare, quod ante non sciebas: hoc au-
» tem non fit absque lumine. Id quod communicat
» Dominus abundantiùs maioribus suis amicis, &
» cum ipso bona fide ambulantibus: qui res suas ita
» præscriptis temporibus faciunt, vt ea non per-
» turbent, aut confundant, propter affectum quo
» tenentur, vt votorum suorum compotes euadant.
» Diuidamus cum Deo tempus nostrum, idque in
» omnibus occasionibus & actibus publicis: & ipse
» lucem suam nobis impertiet; ad scientiam dese-
» rendam, sufficiat nobis quòd Dominus velit, nos
» attendere sanctitati: & tunc ipse scientiam lar-
» gietur ampliorem. Hæc omnia S. ille Pater dice-
bat, vt Tyronibus, & ijs qui studijs absolutis, in
Probatione versantur persuaderet, eo tempore
solum attendere ad studia virtutum, nec
vnam horulam fœlicis adeò
temporis abijcientes.

(**)

§. II.

§. II.

SED non satis habebat, quod interioris hominis reformationem, & mortificationem eis suaderét: sed ea quoque tradebat, quæ ad exterioris reformationem spectabant, valde illis commendans virtutem modestiæ Religiosæ, quam dicebat hominibus Societatis valde necessariam, ob tres præcipuas causas. *Prima*: eò quòd ex instituto agerent cum proximis, ac proinde tenerentur eos ædificare, bonumque nomen apud eos habere: hoc autem obtinetur præcipuè modestia, & compositione hominis exterioris; non tamen affectata, sed vera & religiosa; cùm igitur, qui in Societate sumus: a *spectaculum* (vt ait Apostolus) *facti simus mundo, Angelis, & hominibus*: necesse est, vt idem Apostolus ait, b *prouidere bona, non solùm coram Deo, sed etiam coram hominibus*. *Secunda*: nam reliqui Religiosi habitu suo, & cucullo ædificant, teguntq; aliquam immodestiam, si fortè in eam inciderent: at homines Societatis, qui faciem habent patentem, nec habitum alium, aut cucullum habent: horum loco necesse est, eos habere modestiam, qua exornentur, & componantur, quemadmodum matronæ Romanæ, eò quòd faciem apertam habeant, maiori indigent modestia, quàm aliarum nationum, quæ vultum tegunt. *Tertia*: eò quòd Societas etiam habeat ex suo Instituto orationem, & internam cum Deo familiaritatem; ad quam exterior modestia plurimum iuuat, vt quæ sensus contineat, & componat: per quos aliàs effunditur, & euanescit deuotio: Ac propterea eius modestia debet esse valde Reli-

a 1. *Corint.* 4. 9.
b 2. *Cor* 8. 21. *Rom.* 12 17.

Religiosa, & ex interna prouenire reformatione, & ex eo quod semper attendat, se versari in conspectu Dei sui, vt monuit Apostolus: c *modestia vestra nota sit omnibus hominibus: Dominus enim prope est.*

c *Philip* 4. 5.

IN hunc finem confecerat sibi quasi indicem omniũ actionum immodestarũ, quæ in viro Religioso notari possunt, quas sęculares, ciuiliũ morũ defectum appellant: & nominatim notat immodestiam, quæ esse potest in motibus capitis; frontis; oculorum; aurium, narium; oris, & linguæ; brachiorum, & manuum; genuum, & pedum, & reliquarum corporis partiũ; & in vestium gestatione. Deinde immodestias, quæ notari possunt in tẽplo, in choro, in Refectorio, in ipso cubiculo, & in omnib. officijs; quale est Sacrũ facere, vel audire; quando decũbunt, aut ex lecto surgunt; quãdo comedunt, aut sunt in Recreatione; & in quocumque alio loco, siue sint soli, siue cùm socijs: Item immodestias subditi erga suum superiorem, aut Religiosi cum reliquis; aut cum eunt per plateam, & alter alterum comitatur; aut cum sæcularibus agunt; in modo loquendi, ridendi, expuendi, tussiendi, manus, & corpus mouendi: reformãdi enim sunt omnes hi motus, & danda opera, vt (quemadmodum S. Augustinus in Regula sua monuit) nihil in eis sit, quod non benè respondeat grauitati & sanctitati nostræ Professionis. Catalogum illum ego legi, & erant notati plus quã ducenti immodestiæ actus, & Vrbanitatis defectus, in quos poterat Religiosus incidere. Sed quod sint tot numero, & plurimi valde leues; ac domestici: eos non exprimo. Hos tamen insinuaui, vt appã-

appareat, quantam curam ille adhiberet in suis Nouitijs reformandis, etiam in rebus valde minutis. Ex quo oriebatur, vt illi tam rara modestia eminerent, vt obstupescerent sæculares: nec possent se continere, quin coram nobis id dicerent, (quémadmodum ego etiam tunc Nouitius aliquando audiebam) Deum glorificantes, quod hoc ornamentum seruis suis largiretur.

DENIQVE cùm non semper possimus viuos Magistros ad manum habere, qui suis exhortationibus nos ad perfectionem exstimulét: valde suis Nouitijs commendabat lectionem librorum spiritualium iuxta Regulam nostræ Societatis: qui etsi ex se sint Magistri mortui, eis tamen vitam impertit Magister ille, qui essentia sua est vita, qui loquitur, & cor nostrum per eos docet: ac propterea nominatim commendabat aureum illum libellum Thomæ de Kempis, quem vulgò Mundi Contemptum appellamus. Cuius sententijs frequenter vtebatur in exhortationibus: eò quòd cordi adhærescant, Deusque illas imprimat bono affectu legentibus. Et cùm esset Visitator Prouinciæ Aragoniæ, fecit, vt in ea agnoscerent eius libri vsum: cuius emolumentum experientia illi perceperunt, inuenientes singuli, quacumq; ex parte eum aperirent, quod animę suæ conueniebat.

§ (*) §

CAPVT